

Τὰ 360 φυλλάδια ἐκόσμησαν 882 εἰκόνες καὶ τινες πίνακες, αἱ πλεῖσται μὲν ἐκείνων ξυλογραφηθεῖσαι ἐν Ἑλλάδι ἀδριότερα δαπάνη χάριν προαγωγῆς τῆς τέχνης ὑπὸ Σκιαδοπούλου, Ρομπέρ, Πλατὺ, Λαμπράκη καὶ τινων ἄλλων, οὗτοι δὲ φιλοτεχνηθέντες ὑπὸ τοῦ ἐμπείρου λιθογράφου Κ. Στερογιάννη.

Πλὴν τῆς ἀμοιβῆς τῶν συντακτῶν αἱ ἄλλαι ἐνιούσαι δαπάναι τοῦ συγγράμματος ἀναβαίνουνσι κατὰ μέσον ὅρον εἰς 15,000 δραχμῶν· ἄρα κατὰ τὰ δεκαπέντε ἔτη ἐδαπανήθησαν 225,000 εἰς τύπον, χάρτην, εἰκόνας, ταχυδρομικά, ἀμοιβὰς ἐπιμελητῶν καὶ τὰ τοιαῦτα.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν συνδρομητῶν, κατὰ μέσον ὅρον ἐπίσης λογιζόμενος, δὲν ὑπερβαίνει τοὺς 1100. Διανέμονται δὲ δωρεὰν ἑκατὸν ἀντίτυπα εἰς σχολεῖα καὶ κοινότητα τῆς δούλης Ἑλλάδος, καὶ ἐξήκοντα τέσσαρα ἄλλα εἴτε δωρεὰν ἐντὸς αὐτῆς εἴτε εἰς ἀνταλλαγὴν ἐφημερίδων. Ὁ ἀριθμὸς ὅμως τῶν ἀναγνωστῶν, κατὰ τὰς πολλάκις ἐκ πολλῶν μερῶν δοθείσας εἰδήσεις, ὑπερβαίνει καὶ τὰς 40,000. Εἰς τινὰς πόλεις στέλλεται ἐν μόνον ἀντίτυπον, τὸ ὁποῖον ἀναγινώσκεται ὑπὸ πάντων σχεδὸν τῶν εἰδότην γράμματα.

Καὶ κατὰ μὲν τὰ πρῶτα πέντε ἔτη διευθυντῆς ὑπῆρξεν ὁ Α. Ρ. Παγκαδῆς, τὰ δ' ἐπόμενα ἑπτὰ ὁ Ν. Δραγούμης καὶ τὰ ἄλλα τρία ὁ Στ. Ν. Δραγούμης.

Διὰ τὴν συνήθη δὲ δυσκολίαν περὶ τὴν ἀπότισιν τῶν συνδρομῶν ὀφείλονται εἰς τὸ ταμεῖον τῆς Παρθώρας δεκαοκτὼ περίπου χιλιάδες δραχμῶν, ἐξ ὧν αἱ 5,500 τοῦ λήγοντος ἔτους. Ἦθελε δὲ περιέλθει κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη εἰς ἄφρευκτον κίνδυνον ἡ ὑπαρξίς αὐτῆς, ἐὰν δὲν ἐδωροῦντο αὐτῇ πάντες οἱ συντάκται τὰ ἴδια ἔργα, καὶ ἐὰν οἱ πλείους τῶν εἰς τὰ ξένα ἀναλαβόντων τὴν ἐπιμέλειαν τῶν συνδρομῶν δὲν ἀπεποιοῦντο φιλοτίμως πᾶσαν ἀμοιβήν.

Τῶν συνδρομητῶν τινες ἀπαιτοῦσι παρὰ τῆς Παρθώρας, α— ἄρθρα εἰς αὐτοὺς μόνους ἀρέσκοντα καὶ β'— χάρτην καὶ εἰκόνας οἷα καὶ τῶν καλλίστων τῆς Ἑσπερίας περιοδικῶν συγγραμμάτων. Εἰς τὰς ἀξιώσεις ταύτας ζητοῦμεν τὴν ἀδελφάν ἢ ἀντιτάξωμεν τὰ ἐξῆς· α— ἡ Παρθώρα δὲν τάσσεται μεταξὺ τῶν εἰδικῶν συγγραμμάτων, τῶν καταγινομένων εἰς μίαν ὑπόθεσιν, ἀλλὰ τῶν γενικῶν, τῶν ὀνομαζομένων ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ Γαλλίᾳ *Revue*. Τὸ εἶδος τοῦτο τῶν περιοδικῶν διαλαμβάνει περὶ παντοίων ἀντικειμένων, ὥστε ἕκαστος νὰ ἀναγινώσκη κατ' ἐκλογὴν ὅ,τι ἐπιθυμᾷ. Εἰ δὲ ἐννοοῦσιν ὅτι τὰ δημοσιευόμενα δὲν ἔχουσι τὴν αὐτὴν ἀξίαν τῶν ἐν τῇ Ἑσπερίᾳ

στη, κατὰ Καραῖ, κλασικὴ, δυσκολεῖται ὅμως καὶ νὰ λησμονήσῃ ὅτι ἀπώλεσε διὰ τοῦτο οὐκ ὀλίγον συνδρομητῶν ἀριθμὸν. Καὶ ὅμως δὲν θέλει διστάσει νὰ ἐκδώσῃ καὶ ὅσα ἄλλα ἔχει καὶ ὅσα σταλῶσιν αὐτῇ.

γραφομένων, τότε ἂς μεμψώσῃ τὸν χρόνον ὅστις, ὅπως ἐπὶ πολιτικῆς δὲν ἔδωκεν ἔτι ἡμῖν Γκυζότους καὶ Παλμερστῶνας, οὕτω καὶ ἐπὶ φιλολογίᾳ δὲν ἐδόξασεν ἔτι τὴν Ἑλλάδα διὰ Μακωλαίων καὶ Βιλλεμαίνων. Μόνον οἱ ποιηταὶ καὶ οἱ στρατιῶται αὐτοσχεδιάζονται· οἱ συγγραφεῖς ὅμως καὶ οἱ πολιτικοὶ εἰσὶ μακρᾶς μελέτης καὶ μακρᾶς πείρας δημιουργήματα. Ἐπειδὴ ἄρα δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ λάμψῃ διὰ μιᾶς ἡ μακαρία ἐκείνη ἐποχὴ, ἂς ἀρκεσθῶμεν εἰς τὰ ἔργα τῶν ἐμπειροτέρων ἡμῶν συγγραφέων, οἵτινες, ὡς φαίνεται ἐκ τῶν ἀνωτέρω ὀνομάτων, συνέτρεξαν εἰς σύνταξιν τῆς Παρθώρας· ὃ ἔχομεν τοῦτο καὶ δίδομεν· ἐὰν αὐτοὶ ἔχωσιν ἀνωτέρους ἂς ὑποδείξωσιν αὐτούς. β'. — Οἱ νομίζοντες ὅτι ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ ζητῶσι καλλίονα χάρτην καὶ καλλίονας εἰκόνας, λησμονοῦσιν ὅτι καὶ ἡ Παρθώρα ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ζητῇ παρ' αὐτῶν πλείονα προθυμίαν εἰς τὴν ἀπότισιν τῆς εὐτελοῦς συνδρομῆς· μὴ λαβοῦσα τὸ δῶρον τῆς ἐφευρέσεως, δὲν κατῴρθωσεν ἄχρις ὥρας νὰ ἐφεύρῃ πῶς εἶναι δυνατὸν ν' ἀγοράζῃ εἰκόνας, χάρτην καὶ τύπον ἀνευ χρημάτων. Τὰ δικαίωματα εἰσὶν ἀμοιβαία ὅπως καὶ τὰ χρέη· καὶ ἡ μὲν Παρθώρα οὐδὲν χρέος ἠθέτησεν ἐπὶ δεκαπενταετίαν, οὐκ ἐλίγοι δὲ τῶν συνδρομητῶν παρέβησαν τὸ ἴδιον, ὡς φαίνεται ἐκ τῆς προσημειωθείσης καθυστερήσεως τῶν δεκαοκτὼ περίπου χιλιάδων δραχμῶν.

Καλὸν νὰ μὴ μεμψιμοιρῶμεν ἀενάως· οἱ ἐν τῇ Ἑσπερίᾳ μάλιστα ὁμογενεῖς ἀδικοῦσι τὴν ἰδίαν πατρίδα συγκρίνοντες αὐτὴν καὶ τὰ κατ' αὐτὴν πρὸς τὰ τῆς ἀπ' αἰώνων πολιτιζομένης Δύσεως.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.

Ἱστορία τῆς Μ. Βρετανίας. Εἰς τόμ. 4. ὑπὸ Γ. Δ. Λαμπίση. Ἀθήναι 1863.

Ἰωάννα Γρέη. Μυθιστόρημα διασκευασθὲν ὑπὸ Γ. Δ. Λαμπίση μετὰ ἱστορικῆς προδιοικήσεως πρὸς διασάφησιν χωρίων τινῶν τοῦ μυθιστορήματος. Ἐν Ἀθ. 1864.

Ἡ Χαριτίνη ἡ τὸ κάλλος τῆς Χριστιαν. Θρησκείας, κλ. ὑπὸ Παν. Σούτσου. Ἀθ. 1864.

Σαρδανάπαλος. Τραγωδία τοῦ λόρδου Βύρωνος, ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ· ὁ υἱὸς τῆς δούλης καὶ Εὐγενία ὑπὸ Χρ. Α. Παρμενίδου. Ἀθ. 1865.

Ὁ ἐκπονήσας τὰ δύο πρῶτα τῶν ἀναγγελλομένων βιβλίων (1) φαίνεται τόσῳ φιλόπρονος, ὅσῳ δραστήριος ἀναδείκνυνται τὰ πιστῆρια τοῦ μακαρίτου

(1) Περὶ τὸν αὐτὸν σχεδὸν χρόνον ἐξέδοτο ὁ Κ. Λαμπίσης ἑτὶ δύο πονήματα, ἥτοι ἀγγλικὴν γραμματικὴν, καὶ Χρηστομάθειαν τῆς ἀγγλικῆς γλώσσης.

Ἄνδρ. Κορομηλά (1), ἐξ ὧν συγχρόνως σχεδὸν προήχθησαν εἰς φῶς. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν εἶναι, κατ' ἐμὲ, τὸ πλέον ἀξιοσημεῖωτον τῶν προτερημάτων τοῦ συγγραφέως· κυριώτατον ἐξ ἐναντίας ὁμολογῶ τὴν μετὰ κρίσεως ἐκλογὴν τῶν ὑποθέσεων. Τὴν *Ἱστορίαν*, παραδείγματος χάριν, τῆς *Μ. Βρετανίας*, νομίζω ἀναγκαιότατον μάθημα πρὸς τοὺς Ἕλληνας, διότι τὸ πολίτευμα ταύτης θέλοντες νὰ μιμηθῶμεν, διδασκόμεθα ὅτι ἀνέφικτος ἡ μίμησις ἂν δὲν παραδειγματισθῶμεν καὶ ὑπὸ τῶν ἀγγλικῶν ἡθῶν, τῶν ὁποίων ὁ ἀκρογωνιαίος λίθος εἶναι τὸ πρὸς τοὺς νόμους καὶ τὴν δικαιοσύνην σέβας· διὰ τοῦτο καὶ μόνον εὐδοκίμει ἐν Ἀγγλίᾳ τὸ σύνταγμα καὶ ἡ χώρα εὐδαιμονεῖ. Πλὴν δὲ τῆς ὠφελείας ταύτης παρέχει καὶ πολλὴν τὴν τέρψιν ἡ ἀγγλικὴ ἱστορία, διὰ τὰς περιπετείας αὐτῆς καὶ τὴν εὐκρίνειαν μεθ' ἧς ἐκτίθεται καὶ προχωρεῖ ἡ διήγησις. Μὴ δὲ φοβηθῇ τις ἀκούων τέσσαρας τόμους, διότι, αὐτοὶ μὲν εἰσὶ μικροὶ, ὁ δὲ συγγραφεὺς ἐφρόντισε νὰ περιλάβῃ τὰ ἀναγκαιότερα καὶ περιεργότερα πρὸς μάθησιν τῆς ἀγγλικῆς ἱστορίας· ἄρχεται δὲ ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων τῆς Ἀγγλίας καὶ κατέρχεται μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς.

Ἡ δὲ *Ἰωάννα Γρέη* εἶναι καὶ αὐτὴ ἐπεισόδιον τῆς ἀγγλικῆς ἱστορίας τοῦ *ΙΗ'* αἰῶνος, ἐπὶ τὸ μυθιστορικώτερον διασκευασθεῖσα ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ συγγραφέως. Τὰ κατὰ τὴν δυστυχῆ ταύτην βασιλίσσαν διηγήθημεν ἄλλοτε· ἦτο ὠραία, προσηνὴς, χρηστοῦς καὶ εὐγενὴς τοὺς τρόπους· ἐγίνωσκε πολλὰς γλώσσας ἀρχαίας καὶ νεωτέρας, καὶ ἀνεγίνωσκεν ἑλληνιστὶ τὸν Πλάτωνα. Τοσούτῳ δὲ ἡγάπα τὰς σπουδαίας διατριβάς, ὥστε ὁ ἱστορικὸς *Hume* βεβαίως ὅτι ἐντελὼς ἡδιδόρει πρὸς πᾶν ὅ,τι ἀσπάζονται καὶ ἀγαπῶσιν αἱ νέαι τῆς ἡλικίας αὐτῆς. Δεκαεπταετῆς οὖσα κατεδιδάσθη ἀπὸ τοῦ θρόνου ὑπὸ τῆς *Μαρίας Τυδώρ*· καὶ ὅτε ἐμελλε νὰ κηρυχθῇ ἔγραψε καὶ ἑλληνιστὶ ἐν τῷ λευκώματι αὐτῆς.

Ταῦτα πάντα περιέλαβεν εὐλήπτως καὶ εὐδοκίμως ὁ *Κ. Λαμπρίσης* ἐν τῷ ἀνά χειρας μυθιστορήματι.

Καὶ τοῦ *Κ. Π. Σούτσου* ἡ *Χαριτίνη* εἶναι μυθιστορία, μὴ βαίνουσα μὲν ὡς ἡ *Ἰωάννα Γρέη* ἐπὶ ἱστορικοῦ τινος ἐπεισοδίου, ἀλλὰ κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἐξεικονίζουσα πρόσωπα ζῶντα. Τρία εἰσὶ τὰ πρόσωπα ταῦτα, ὁ *Πολύαινος*, ἡ *Χαριτίνη* καὶ ἡ *Λί-*

κατερίνη, καὶ τὰ τρία γεννήματα καὶ θρέμματα τῆς πόλεως τοῦ *Κωνσταντίνου*. Ὁ *Πολύαινος* καὶ ἡ *Χαριτίνη* ἦσαν σύζυγοι, γεννήσαντες καὶ ἓν τέκνον· ἀλλὰ, διὰ λόγους τοὺς ὁποίους ἀποσιωπᾷ ὁ συγγραφεὺς, ἐκ τινος δὲ μόνον λανθανούσης φράσεως εἰκάζεται ὅτι ἦσαν οἱ τῆς *ζηλοτυπίας*, ἐχωρίσθησαν· καὶ ἡ μὲν *Χαριτίνη* μετέβη τὸ 1856 εἰς *Ἰεριχὼ*, ὅπου ἦτο μονὴ ὑπὸ τὴν ἡγουμένην *Αἰκατερίνην Σούτσην*, καὶ ἐγένετο μοναχὴ· ὁ δὲ *Πολύαινος* ἀγνοῶν ποῦ κατήντησεν ἡ προσφιλεῖς αὐτοῦ σύζυγος, ἀγαπῶν δὲ διαπύρως αὐτὴν καὶ ὁμολογῶν ἑαυτὸν πταίστην, ἐπεδόθη εἰς μακρὰς περιπλανήσεις καὶ ἐπὶ τέλος ἤλθεν εἰς *Ἱεροσόλυμα*· ἐκεῖθεν κατέβη εἰς *Ἰεριχὼ*, ὅπου καὶ αὐτὸς ἐγένετο ἐρημίτης, μηδ' ὑποπτεύων καὶ ὅτι εἰς τὴν παρακειμένην μονὴν κατεβίου καὶ ἡ «ἐξαισίον ἔχουσα τὸ κάλλος» σύζυγος. Ἀλλ' εἶναι δυνατόν νὰ μένωσιν ἄγνωστοι πρὸς ἀλλήλους οἱ γείτονες, καὶ μάλιστα γείτονες διαζευχθέντες μὲν ἀλλ' ἀνταγαπώμενοι; Ὁ ἐρημίτης εἶδε τὴν μοναχὴν καὶ ἀνεγνώρισεν αὐτήν· ἀλλ' ἡ μοναχὴ δὲν ἀνεγνώρισε τὸν ἐρημίτην, τοσούτῳ εἶχεν ἀλλοιωθῇ ὁ ταλαίπωρος! Ἀναγνώρισας ὁμῶς αὐτὸν ἐπὶ τέλος ἐκ μονῆς τῆς φωνῆς ἐλειποθύμησε, καὶ ἔκτοτε παρήχθησαν ἡμερολόγια καὶ ἐπιστολαί, ἐξ ὧν καταφαίνεται ὅτι ἐσώζοντο ἔτι καὶ ἐθρέμοντο καὶ ἐνέμοντο ἀνηλεῶς τὰς δύο καρδίαις αἱ φλόγες τοῦ ἀμοιβαίου ἔρωτος, φλόγες ὅμως οὐχὶ ὡς αἱ πάλαι, ἀλλ' ἐξηγιασμέναι καὶ ὅσαι. Ἐπὶ τέλος ἀποχωρίζονται ἐκ νέου, διότι ἡ ἀτρόμητος μοναχὴ ἐλθοῦσα μετὰ τῆς ἡγουμένης *Αἰκατερίνης* εἰς *Ἰόπην* μετέβη εἰς *Μασσαλίαν*, καὶ ἐκεῖθεν ἐπιβᾶσα εἰς ἀγγλικὸν πυρόσκαφον ἐπεχείρισε τὸν περίπλουν τῆς οἰκουμένης.

Κατὰ τὸν διονύσειον τοῦτον περίπλουν ἐθαύμασε καὶ τὰς *Ἡρακλείους* στήλας, καὶ τὸν *Ἀτλαντικὸν* ὠκεανὸν, καὶ τὰς νήσους τῶν *Μακάρων*, καὶ τὴν νῆσον *Τενερίφην*, καὶ φάλαιναν πεντηκοντόργειον παλαίουςαν πρὸς *Ξιφίαν* φέροντα κοπτερόν πρίονα, καὶ τὰς *Μαλουκίας* νήσους, καὶ τῶν *Ἀμαζόνων* τὸν ποταμὸν καὶ πολλὰ ἄλλα ἀξιάγαστα, ἕως οὗ ἔφθασεν εἰς τὴν πόλιν τοῦ *Οὐασιγκτῶνος*, ὅπου «κατένοησεν ὅτι πᾶν τὸ οἰκοδόμημα τῆς πολιτείας ἐστηρίζετο ἐπὶ τῆς χριστιανικῆς θρησκείας, καὶ ὅτι ἐν μέσῳ τῶν ἐθνῶν ἐχόντων διάφορα θρησκευματα, τὰ ἐξέχοντα εἰς παιδείαν, εἰς πλοῦτον, εἰς δύναμιν καὶ εἰς ἀρετὴν εἰσὶ τὰ παραδεχθέντα τὰ δόγματα τοῦ *Ἰησοῦ Χριστοῦ*».

Μεταξὺ ὁμῶς τῶν τῶν θαυμασίων δὲν ἐλησμόνησεν ἡ κεχαριτωμένη *Χαριτίνη* τὸν δαίλιον *Πολύαινον*. «Τί γίνεται ὁ δυστυχής;» ἀνεφώνησέ ποτε καθημένη εἰς πρύμναν πλοίου· «ἡ ψυχὴ μου τὸν ζητεῖ καὶ ὁ νοῦς μου τὸν φεύγει...» Καὶ ἰδοὺσα πτηνὸν πτερυγίζον εἰς τὰς ἐκτάσεις· «Γίνου, εἶπεν

(1) Μετὰ πολλῆς θλίψεως ἀναγγέλλομεν ὅτι καὶ ὁ διαδεχθεὶς τὴν διεύθυνσιν τῶν ἀνωτέρων καταστημάτων *Δημ. Κορομηλάς*, ἀπεβίωσε πρὸ μικροῦ καὶ αὐτὸς, νέος ἔτι. Ὁ *Δημήτριος* ἦτο λοχαγὸς τοῦ *Μηχανικοῦ* ἐκ τῶν ἐγκριτωτέρων, ἐκπαιδευθεὶς ἐν *Γαλλίᾳ* καὶ καθηγητὴς ἐν τῇ σχολῇ τῶν *Εὐελπίδων*· ἦτο δὲ τίμιος, προσηνὴς, φιλογενὴς καὶ εὐσυνειδήτως διαχειριστὴς τῆς περιουσίας τῶν ὀρφανῶν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. Λέγομεν δὲ ταῦτα μετὰ θάρρους, καθόσον εἴχομεν γνωρίσει ἐκ τοῦ πλησίον τὸν ἄνδρα.

ἡ ζῶσα πρὸς αὐτὸν ἐπιστολὴ μου, καὶ σὺ τὸ συνενοῦν ἡμᾶς πτηνὸν τοῦ παραδείσου. »

Ποῦ δὲ ἔληξεν ἡ παγκόσμιος ὁδοιπορία καὶ τί ἐγένοντο ἡ Χαριτίνη καὶ ἡ Αἰκατερίνη, ὁ συγγραφεὺς δὲν λέγει· εἰκάζεται ὅμως ἐκ τῆς σιωπῆς ὅτι ἡ Χαριτίνη τοῦλάχιστον ζῇ μέχρι τῆς ὥρας ταύτης· ἀλλὰ δὲν εἰκάζεται καὶ ἂν ζῇ πάντοτε βίον ἀσκητικὸν ἢ ἂν ἐπαλινόστησεν εἰς τὰ ἐγκόσμια.

Ὁ δὲ Πολύκινος, ὅλως δύσελπις διὰ τὴν ἀναχώρησιν τῆς Χαριτίνης καὶ ἀγνοῶν ποῦ ὑπῆγεν, ἀπεφάσισε νὰ μεταβῇ εἰς Φοινίκην καὶ Συρίαν, καὶ ἐκεῖ πολεμῶν πρὸς τοὺς Ἀραβῆς « νὰ καταστρέψῃ τὸν ταλαίπωρον βίον. » Ἀλλὰ κατέστρεψεν αὐτὸν, ἡ ἀνεχώρησεν ἐκ νέου εἰς τὴν ἔρημον, ἡ ἐπανῆλθεν εἰς τὸν κόσμον; Καὶ τοῦτο σιωπᾷ ὁ συγγραφεὺς.

Ἐνταῦθα λήγει τὸ πόνημα, οὗ τινος τὸν μῦθον περιεγράψαμεν ἐν συντόμῳ· παρατηρητέον δὲ ὅτι ἐν τῷ μεταξὺ παρενείρονται ἐκτεταμέναι εἰδήσεις ἱστορικαί, θρησκευτικαί, γεωγραφικαὶ καὶ ἄλλαι, καθὼς καὶ ὁλόκληροι περικοπαὶ ἐκ τῆς θείας Γραφῆς. Ἡ ἡγουμένη Αἰκατερίνη Σούτση, « γυνὴ λογία, ἥτις, νεωτέρα οὖσα, ἐξελλήνισε τοὺς τοῦ Γάλλου Μαρβλῆ διαλόγους τοῦ Φωκίωνος, καὶ πολλὰ ἄλλα πονημάτια ἠθικὰ κατέλιπεν ἀδημοσίευτα, » ἐχρησίμωσεν ἀντὶ διδασκάλου τῇ Χαριτίνῃ. Τὴν Αἰκατερίνην « ἐλθοῦσαν καὶ εἰς Ἀθήνας ἐτίμησαν ὡς σοφὴν Ἰπατίαν οἱ Βάμβαι καὶ Φαρμακίδαι καὶ Μανουσαὶ καὶ Γεννάδιοι. »

Τοῦ Κ. Παρμενίδου τὸ βιβλίον περιέχει ἕξ φιλοπνημάτια· τὸν *Σαρδανάπαλον*, τραγωδίαν τοῦ Βύρωνος μεταπεφρασμένην εἰς ἰάμβους· τὸν *Πατροκλῆτον*, ἐκ τῶν τοῦ Victor Hugo· τὸ *Ἐνύπριον*, ἐκ τῶν τοῦ Βύρωνος· τὸν *Υἱὸν τῆς δοῦλης*, ἔμμετρον διήγημα πρωτότυπον, τὸ *Ὁραμα τοῦ βασιλοπαίδος Ἀλφρέδου* καὶ τὴν *Εὐγενίαν*, διήγημα πεζόν, ὡς αὐτῶς πρωτότυπον.

Ὁ *Σαρδανάπαλος* εἶναι γνωστὸν τοῦ Βύρωνος ποίημα, συντεθὲν περὶ τὰς ἀρχάς τῆς ἡμετέρας ἐπαναστάσεως καὶ πατοῦν τὰ ἴχνη τῆς ἀρχαίας τραγωδίας· ὑπόθεσιν δὲ ἔχει τὴν κατὰ τοῦ διαβοήτου τούτου ἄσώτου συνωμοσίαν, ἐνεκα τῆς ὁποίας κατελύθη ἡ βασιλεία τῶν Ἀσσυρίων. Ἐγκρίνομεν τὸν Κ. Παρμενίδην προτιμήσαντα νὰ μεταφράσῃ ἢ νὰ συντάξῃ τραγωδίαν, καθόσον ἔχομεν πάντοτε τὴν αὐτὴν ιδέαν, τὴν ὁποίαν καὶ πρὸ ἐτῶν ἐξεφράσαμεν περὶ τῶν πρωτοτύπων καὶ τῶν μεταπεφρασμένων πονημάτων. « Τὸ μεταφράζειν, ἐλέγομεν, ἐννοοῦμεν δὲ τὸ καλῶς καὶ μετ' ἐπιγνώσεως μεταφράζειν, πολὺ προτιμότερον παρ' ἡμῖν σήμερον τοῦ πρωτοτύπως καὶ ἀτόπως συγγράφειν. Ὅπως κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς λεγομένης *Αναγεννήσεως*, ἡ βάρβαρος

Δύσις, ἵνα φωτισθῇ, μετέφερεν ἀκορέστως εἰς τὰ ἰδιώματα αὐτῆς τὰ συγγράμματα τῶν ἡμετέρων προγόνων, οὕτω καὶ ἡμεῖς σήμερον, ἵνα φθάσωμεν τὸ ταχύτερον εἰς τὸ σημεῖον πρὸς ὃ σπεύδομεν, πρέπει νὰ μεταφέρωμεν εἰς τὸ ἡμέτερον ἰδίωμα τὰ συγγράμματα ἐκείνης » (1). Ὁ Κ. Παρμενίδης πρὸ πολλῶν ἐτῶν διατρίβων ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ ἐκ νηπιότητος καλλιεργῶν τὴν ποίησιν, καὶ τὴν ἀγγλικὴν ἐπίσταται καὶ περὶ τὸ στιχοιργεῖν ἔχει ἐμπειρίαν· φρονοῦμεν ἄρα ὅτι ὁ ἄσωτος *Σαρδανάπαλος* ἔτυχε νηφαλίου μεταφραστοῦ.

Ὁ *Υἱὸς τῆς δοῦλης* εἶναι, ἂν δὲν λανθάνομεθα, τὸ αὐτὸ ποίημα τὸ ὁποῖον ὑπεβλήθη ὑπὸ τὸν τίτλον «*Ὁ Υἱὸς τῆς Βορδόνης*» εἰς τὸν ποιητικὸν διαγωνισμόν τοῦ 1860 ἔτους. Καὶ δὲν ἐστέφθη μὲν, οἱ ἀγωνοδίκαι ὅμως εἶπον ὅτι «ἔχει στίχους γλαφυροὺς καὶ ῥέοντας, καὶ ἐν τεμάχιον εἰς λαμβανικοὺς τριμέτρους, ἀκριβῶς τὰ μέτρα ἔχοντας» (2).

Ἡ ὑπόθεσις καὶ τούτου καθὼς καὶ τῆς *Εὐγενίας* βάσιν ἔχει ἥθη καὶ ἔθιμα ἑλληνικά· διὸ καὶ ἀξιοσπούδαστα φαίνονται ἀμφότερα ταῦτα τὰ ποιήματα. Ἐπαιδὴ δὲ ὁ Κ. Παρμενίδης, ὑποκλέπτων φιλοτίμως, ἀποροῦμεν πῶς, χρόνον ἀπὸ τῶν ἄλλων αὐτοῦ ἐργασιῶν καὶ φροντίδων, κατορθοῖ νὰ ὠφελῇ καὶ διὰ συγγραφῶν, προτιμότερον καθ' ἡμᾶς ὅλ' ἤτο ἂν ἐξῆγεν ὑποθέσεις ἐκ τῆς βυζαντινῆς ἱστορίας, αἵτινες διὰ τὸ πολυποίκιλον καὶ τὸ πολλάκις ἐξαλλὸν καὶ δραματικὸν τῶν γεγονότων, πολὺ ἔχουσι τὸ θελήγητρον.

ΙΣΤΟΡΙΑ

τῆς

ΣΙΒΥΛΛΗΣ.

(Συν. Ἴδε τόμ. ΙΑ', καὶ ΙΕ' Φυλλ. 338, — 358.)

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ.

Ε'.

Ο ΕΡΩΣ ΤΗΣ ΣΙΒΥΛΛΗΣ.

Ἐν ᾧ ἐπανήρχετο εἰς τὴν ἑπαυλιν ἡ Σιβύλλα ἐταράσσετο ὑπὸ μέθης· ὡμολόγει καθ' ἑαυτὴν ὅτι ἡ συνθήκη δι' ἧς ἐπερατώθη ἡ μετὰ τοῦ Ραοῦλ συνέντευξις ἦτο ἐκ τῶν ἀμφιβόλων ἐκείνων καὶ ὑπόπτων συμβιβασμῶν τοὺς ὁποίους τὸ πάθος ὑποβάλλει· ὑπέπεσε λοιπὸν ἀφ' ἑαυτῆς εἰς τὴν ἀδυναμίαν ταύτην τὴν ὁποίαν ἐφοδεῖτο. Ἀλλ' ὅμως κατ' οὐδὲν ἐ-

(1) Ἴδε Πανδ. τόμ. Θ'. σελ. 198.

(2) Πανδ. τόμ. ΙΑ'. σελ. 27.